

- 1935 -

Volby

V roku 1935. tom boli poslanecké volby do národného shromaždenia. Počet voličov oprávnených bolo u nás mužov 378. žien 383 spolu 761. Počet voličov ktory sa voľby skutočne zúčastnili a to : mužov 357 žien 366. spolu 723. voličov.

Kandidátne listiny boli:

1.) Republikanska strana.	67. hlasov.	9. Nemecky. roľ. strana.	0
2.) Social. demokrat.	71. hlasov.	10. Živnost.	44.
3.) Národný . soc.	1.	12.) Nemec. soc. dem.	0
4.) Komunisticka	151.	13.) Fašisti.	12
5.) Čsl. ľudová.	13.	14.)	0
6.) Nem. soc. dem.	2.	15.)	0
7.) Hlinkova ľud. strana	343.	16.) Národ. s jednot.	4.
8.) Nem. Roľ.	∅		

Rozpočet obce

Potreba 79. 871. Kčs

Úhrada 32.877. - Kčs

Schodok 46.994.- Kčs

Na úhradu schodku riadného rozpočtu povoľuje sa:

príražka od 1.755,- Kčs činžovej dane 200%

-II- 16.592. Kčs. všet. priamých daní 250%.

Veterná smršť.

V roku 1935. tom mesiac jún bol veľmi palčliví, horúčava vstúpala deň čo deň vyššieho stupňa.

Dňa 28. ho jun 1935. odpoľudnia sa zatemnilo a za chvíľu prišiel taky vietor že nastala celkom tma. Všetko prašalo čo bolo slabšie, strechy škridlicové boli dotrhané, slamanné tiež, ba aj z latama poshadzované. Na ulicu bolo strach vystúpiť, nebolo možno dychu pochytiť. Ľudia, ktorí práve v tú chvíľu boli na poli pre seno horko ťažko sa oratovali.

Seno ktoré bolo súčasťou k hrabaniu všetko vietor zobral preč, len hola zem ostala. V dedine mnoho stromov sa vyvrátilo zo zeme a polamalo, niektoré komini na domoch boli shodené až po strechu krovu. Jánovi Prokopovi roľníkovy vietor zlámol stodolu v rozmeroch 9.×12mt. drevenú, takže nebolo možno ju upotrebiť iba na palivo drevo. Václavovy Brabencovy strhol vietor slámenu strechu z maštaly aj s krovom na 12 mt zdalky. Pavlovy Hlavatému poškodil stodolu tak, že sa nedalo do nej obilie a seno sväžať, a mnoho inej škodí zapríčinil ten hrozny vietor v horách a lesoch, stromy boli po vyvracane zo zeme a polamané, telefonické vedenie bolo potrhane, nebolo možno telefonovať.

Zmena prezidenta republiky

Dňa 14.ho novembra 1935. vzdal sa pán prezident Čsl. republiky T.G.Masaryk prezidentského úradu.

Druhým prezidentom Čsl. republiky zvolený bol dňa 18.ho decembra 1935. minister zahraničných vecí Dr. Eduard.Beneš.

Elektrizacia

V roku 1935-36. tom bola prevedená u nás stavba elektrizácie; obec sa ujednala na obnose uvedenom 72.000.- Kčs. Ale na základe kurzového rozdielu z komunálnych dlžob sa zvýšila požička na vyšší obnos a sice na 80.000.- Kčs. subvencia na stavbu bola uvedená 35.%. celková stavba obec stála 129. 075,75.- Kčs. požičky vydvihla obec u Zemskej banky fill. v Bratislave, ktorá sa v annitných splátkach ročne spláca.

Elektronický prúd bol pusteny dňa 6.marca - 1936. podvečer; bol to radostný večer pro tých ktorý mali zavedenú elektriku do bytu, to krásné jasne svetlo, bez začmudenej petrolejovej lampy.

Trağická smrť

Dňa 8. apríla 1936. o 7.hod. večer sa odohrála smutná tragedia u roľníka Josefa Hlavatého v Sološnici, ktorí pre domacie rođinne nesvare sa zastrelil.

Menovaný v opilom vstave viac raz bol spomenul že sa zastrelí, až spomenutého dňa iduc podnapiti domov, povedal že čo miení spraviť, príduc domov zavrel sa do bočnej izby kde sám spával. Domáci opatrovalí dobytok, keď zrázu počuli vystrel, ihneď pribehly do izby, v ktorej videli ležať v krve už mrtve telo, strelil si z revolvera do pravého ucha do hlavy, takže bol namieste mrtvy.

Menovaný bol 73. roky starí, bol zámožny hospodár v obci, súdna pitva nebola lebo sa dokázala príčina smrti.

Zakupeny organ

V roku 1936. tom bol zakupeny novy organ do kostola, od firmy Georg Rieger. Krnov za 34.400.- Kčs. organ je zavedený aj na elektricky pohon. Ako prvú základinu dal miestny divadelny krúžok v obnose 800.- Kčs. Úverové družstvo poskytlo dar 17.300.- Kčs. Potravné družstvo obnos 10.000.- Kčs. A z milodarov sa nasbieralo 13.000.- Kčs s ktorého obnosu sa aj elektrické osvetlenie zaviedlo do kostola.

Obecné hospodárstvo

Rozpočet obce 1936

Potreba 80. 472.- Kčs

Úhrada 34.642.- Kčs

Schodok 45.830.- Kčs

Na úhradu schodku riadneho rozpočtu povoľuje sa príražka :

od 1.699 Kčs činžovej dane 200%

od 16.270. Kčs. vset. priamých daní 250%.

-1937-

Snehové záveje

V roku 1937. om v januári boli snehové záveje, ktoré znemožnili dopravu na silnici vedúcej do Ralboku a Plav. Podhradia, viac rász sa musel sneh prehadzovať.

Odvod

V tomto roku pri pravidelnom odvode v sídle okresu v Malackách boli odvodu povinný 12. odvedených 6.

Smútočna tryzna

Dňa 14. septembra 1937. zomrel v Prahe na Lánoch prvý prezident Čsl. republiky - Osloboditeľ Tomáš Garrigue Masaryk. Deň Jeho pohřabu sa konal (potažne bol stanovený na deň). 21. ho septembra v Prahe.

V nedelu dňa 19. septembra bola usporiadaná tunajším učiteľstvom pri „Pomníku padlych“ smútočná tryzna. Na túto bolo povolané, vojsko, hasičstvo, obecné zástupiteľstvo a občania.

Slávnostným rečníkom bol vedúci notár Villiam Löb. Rečník vo svojej reči, poukázal na veľké zásluhy zomrelého prezidenta Osloboditeľa, pri budovaní našej samostatnosti, povzbudzujúc prítomných zhromaždených, aby zostali verní jeho pamiatke, chránili si, krvou a veľkými obetami, vybojovanú slobodu.

Po tomto bola zahraná štátna hymna, sa smútočná tryzna zakončila.

V deň smrti a po čas pohřbu prezidenta Osloboditeľa nesmely byť poriadané verejne, hlučné zábavy.

Na verejných budovách a štát. úradoch boli vyvesené štátne vlajky do pôl žrdi, alebo smútočné čierne prápory, a to odo dňa 14. sept. až do 22. sept.

Dostojníci, rotmajstri, četníctvo nosili čierne pásky na ľavom záloktí až do dňa 26. okt. 1937. na znak národného smutku.

Úroda

V roku 1937. bola veľmi slabá uroda obilia, bolo v minulom roku bol zaplavený celý chotár mišiami, takže mnoho ozimin bolo zaorané, a čo zostalo, bolo veľmi riedké, lebo prevrátaná pôda v lete vyschla a obilie nemalo vlahy, tak zaschlo skôr než dozrálo. Pri mlatbe sa zistilo z 1. kat. jut. 4.q. raži a 3.q. pšenice.

Obecné hospodárstvo

Rozpočet obce

Potreba 99. 704.- Kčs

Úhrada 38.445.- Kčs

Schodok 61.249.- Kčs

Na úhradu schodku riadného rozpočtu povoľuje sa príražka

od 1.699 Kčs činžovej dane 200%

od 16.270. Kčs. všet. priamých daní 250%.

Pohyb obyvateľstva

V roku 1937 bolo uzavretých 9. sňatkov, narodilo 42 detí, zomrelo 18 osob.

- 1938 -

Polarna žiara

Roku 1938. om dňa 25. ho januára medzi 19 a 24. hod. večer, pozorovali sme nevydany úchvatny zjav "polárnu žiaru." Najkrajšia bola medzi 20 a 21. hod. Zdalo sa ako by celý obzor na severozápade horel.

Ruda žiara posilňovala sa medzi severom a západom občas ňou pobleskovaly žltozelené papršťky, ktoré sa ako silné svetlo reflektorov vejárovité vrozvierali a svieraly.

Ľudia vybiehali v nočnu hodinu z bytov domnievaly sa že to horý. Keď sa ale presvedčili že to neni oheň prírodný ale že je to zjav polárnej žiare. Začali ľudia pochybovať, a povravalo sa že je to znamenie, že v tomto roku voľačo sa stane, že príde nejaká zkáza na ľudstvo, že bude vojna a podobné. A veru sa to aj vyplnilo, lebo už na jar konane odvodí ukazovali pripraví zbrojenia.

Odvod

V tomto roku prí pravidelnom obvode v Malackách boli z tunajšej obce k odvodu povinný 29. z ktorých boli 23. odvedený.

Po tomto odvode sa už badalo že čosi neni v poriadku, podľa zvýšeného počtu odvedencov. A už dňa 21. mája 1938. boli povolany záložníci svojimí svolávajúcíma listkama íhneď narukovať. Toto svolanie staršych ročníkov зробilo v obci značný rozruch, lebo sa predvúdalo že stoho inšie nemôže byť ako „vojna“.

Znašej obce boli povolani k vojenskej službe : Roman Peter, Janeček Jozef, Horecký Štefan, Polák Štefan ml., Blecha Alfonz, všetci k telefonickým útvarom, ktorí sa tam zadržali až 6. týždňov.

Keď sa situacia zlepšila boli prepusteny domov. V obci vten čas bol strážený aj poštový úrad vojenskou strážou.

Na drahe železničné vedúcej Uhorska ver, Plav. Sv. Mikuláš, chodila vojenská hliadka stále vo dne v noci.

Pri železničnej dráhe sa vôbec nemalo chodiť, alebo pod most na ukrít, bol bi za to tiež prísne potrestaní.

Manifest Hlinkovej Sl. Ľud. strany

Dňa 5. júna 1938 bol v konaní manifest Hlinkovje Slovenskej Ľudovej strany v Bratislave, Na tento manifest prijeli Slováci Autonomisti celého Slovenska ba i zo zahraničia lebo bola prinesená delegáciu Slovenské ligu z Ameriky listina originál t.j. „Pitsburgská dohoda“ ktorú priniesli poslovia Slovenskej ligu Americký Slováci Peter Hletko a Jozef Húšek. Ľud túžebne čakal skoro li zazre to svedectvo ktoré svedčí, že Slovákom bola daná „Autonomia Slovenska.“

Keď Peter Hledko na balkone pred Národným divadlom rozvynul listínu Ľud jasal radosťou. Vtedy sa opytal Vodca národa Andrej Hlínka Jozefa Húška, Je to original listina „Pitsburská dohoda.“? Odpoveď Húškova bola: Áno; Túto vlastnou, aj prezident T.G.Masaryk ju podpísal.

Nad túto svedeckou výpovedou, Ľud jasal radosťou a nedal sa utíšiť, a hneď začali spievať hymni „Hej Slováci“ a „Nad Tatrou sa blýska“, hudby počali hrať veselé pochody a mestom zavládla neopísateľna radosť. Na tomto manifeste bolo sídených okolo 100.000. Ľudí, to Bratislava nevidela čo jestvuje.

Znašej obci manifestu zúčastnilo sa 140. osôb t.j. členov Hlinkovej Slovenskej Ľudovej strany. Po príchode účastníkov manifestu domov, išli dedinou a pievali slovenské piesne, a volali národné hesla.

Obecné volby

Dňa 12.ho júna 1938. boli vypisane obecné voľby obecného zástupiteľstva. Kandidátne listiny podali 7. stran a sice:

5. mandátov 1.) Československej soc.. dem. strany	
0. ~ ~	2.) Samostatných maloroľníckov
2. ~ ~	3.) Republik. strany zem. maloroľ. ľudu
1. ~ ~	4.) Komunist. strany česko - slovenska
3. ~ ~	5.) Slov. Kresť. soc. odborového sdruženia
1. ~ ~	6.) Českoslov. živnost. obchod. strany
6. ~ ~	7.) Hlinkovej Slov. Ľudovej strany

Oprávnených voličov bolo 779. stoho mužov 380, žien 399

Odovzdaných hlasov boo 767. stoho mužov 372, žien 395,

neplatných hlasov bolo 6.

Smutné dňi Česko-slovenskej republiky

Dňa 14. septembra 1938. v deň výročí smrti prezidenta osloboditeľa usporiadaná bola smutočná slávnosť v miestnosti Potr. družstve. Po tomto dňi nasledoval rad krutých dňi, ktoré otriasly srdcia všetkých verných občanov Československej republiky.

Lebo dňa 21.ho septembra 1938. donútená bola vydať Súdetské územie.

Mobilizácia

Dňa 23.ho septembra 1938. večer ako obvykle počúvali sme rádiové správy, keď o 20. hod. večer správy sa nehasilí, a vysielateľ sa hlási že ešte za chvíľu a zasa za chvíľu, už sme tušili že voľáčो nebude v poriadku. A v skutku sa tak stalo, o 1/2 11.hod. prezident republiky Dr. Eduard Beneš vyhlásil do radia všeobecnú mobilizáciu podľa §23. - branného zákona brannej moci. Tymto znením:

**Občania svolavam Vás do zbrane, povinnosť nás
vola, brániť vlasť našu Česko - slovensku republiku.**

Tým, ktorý ostávate doma nestrácajte ducha šetríte

své sili lebo je budete potrebovať, nebojte sa mám svoj plán pro každý prípad.

Po tomto vyhlásení nastal ohromný rozruch medzi ľuďom, každý ustrnul nad týmto rozhlasom, lebo sme už zakusili následky z mobilizácie zo „Svetovej vojny.“ Lebo po mobilizácii nasleduje vojna, a tú sme veru pocítili v rokoch 1914 až 1918.

Ešte v tú noc chodil obecný sluha po obci a bubnoval, každý vojak do roku 40. a mladší mosí do 6.hodín po tomto vyhlásení svojmu útvaru narukovať.

Mobilizačnú vyhlašku po hostincoch rozniesol a vyvesil sám vedúci notár.

Mladí chlapci čo boli vojáci, a odvedení, začali spievať hostincoch a podedne.

Žení, čo mali mužov vojakov, ako začuli čo sa stalo plakali, tiež aj rodičia čo mali svojich synkov vojakov žalostne vzdychali. Čo si teraz počnu keď ím z domov odíde pomoc, role nezasiaté na zimu, zemiaky, repa, a kukurica ešte na poli. Dobytok je chory na slintavku a kulhavku, do zúfalstva bolo niektorým. Ktomu ešte aj kone ktoré boli odvedené musia odovzdať k vojsku.

Dňa 24.ho septembra ráno išlo sa na stanicu odprevadiť našych milých priateľov, lučenie bolo hrozné, lebo každý si predstavoval že už sa viacej zo svojima milyma neside, keďže hranice nie su daleko od nás 25.km. Najviac sa strachovalo civilné obyvatelstvo, kde že sa bude utekať keď sme len na dostrel delovy vzdáleny od hranice.

Na to dňa 26.ho septembra bolo vybrane 50. mužov z našej obci do zákop, ktorí boli nevojáci, ba aj vojáci vyše 50. ročny a starší museli sa vystrojiť z lopatami sekerami a čakanami na četnicku stanicu do Raboku, kde im bol daný rozkaz kam idu. Bolo to krik plaču podedine, keď ich odprevádzali ženi a deti.

Niektorí zlomiselní straníci kričali, že to zapríčinili ľudáci že chcú vojnu. Nerozumné ženi kričali, že zavedu svoje deti ľudákovi nech si včul živja, bo ťažko pozorovať čo sa stane vten čas u nás, po dedine robilo. Bolo ťažko niektorých nerozumných upozorniť na poriadok.

Takže hrozila ohromná katastrofa ľudu. Ale Pán Boh dobrotivý zavrátil túto pliahu ešte v zárodku, že prišlo ku krviprelievaniu.

Z našej obci narukovalo v deň Mobilizácie 160. mužov, a do zákop 50 mužov. Takže nezostali doma iba starci, ženi deti, a niektorý čo mali dajakú protekciu, čo sa im potom viac raz na oči vyhodilo.

C.P.O. Zatemnenie

V dňoch po mobilizácii bolo nariadenie, civilná protiletická obrana: Večer sa nesmeli verejne osvetľovať, obloky na bytoch sa museli pozastierať, aby svetlo nebolo vydiť. Ďalej, večer po deviatej hodine, sa nesmeli po obci prechádzať, len službu konajúci.

Ďalej prišiel rozkaz odovzdať odvedené kone, ktoré sa museli do Malaciek odvieť. Tieto kone na zákrok posl. Štefana Danihela, boli ponechané roľníkom naspäť ku poľnej práci, stou podmienkou, keďže je v obci slintavka na hovädzí dobytok, aby si mohli roľníci jeden druhému obilie zasiať.

Medzitým sa však situácia zlepšila, a koňe sa všetky nemuseli odovzdať, len 7. koní sa odovzdalo na odvážky, a síce : Zaviš Donat statkár 6. dal Cyril Juhanes 1. kona, ďalej Alex Nemčovský správca školy musel odovzdať jedno motorové vozidlo t.j. osobné auto.

Nedostok potravných článkov

V prvých dňoch mobilizačných začali ľudia sa zásobovať, v páde by prišlo k vojne aby mali dostatočné potravné články; ako sôl, cukor, rižu, a iné veci, ľudia kupovali do zásoby zápalky, sviečky, petrolej, mydlo, lebo mali skúsenosti zo svetovej vojny, že nebolo dostaniu v obchodoch niš za peňiazky kúpiť. Sôľ chodili ku nám nakupovať aj zo susedných obcí, sprvu nebolo k dostaniu zápalek, vtedy ľudia šporovali zápalkama.

Za týždeň po mobilizácii okresný úrad v Malackách pridelil obciam istou čiastku soli a cukru, keďže už nebolo obavy že ľudia budú bez soli a cukru.

Potravné družstvo povolilo podielnikom aby si vo výške dvoch podielov nakúpili potravné články do zásoby, v prípade by k nečomu prišlo t.j. k vojne, aby aspoň tie najpotrebnejšie veci mali ľudia pre seba.

Niektorý si robili bedni na zabalenie aspoň tých napotrebnejších vecí; ako oblek, masť, mäso a iné veci, keby sa muselo utekať, aby sa to mohlo naložiť na voz a odvieť nekde. Ba aj jamy ľudia kopali do zeme, aby to čo sa nebude dať odnieť, mohli si do zeme uschovať.

Ale neprišlo k tomu, a v pár dňoch sa všetko zmenilo, a ľud si trocha oddýchol.

V týchto pár dňoch Svet prežil najväznejšie chvíle kritického napnutia, v ktorých niektorá minúta už už znamenala výbuch vojny. Situácia sa zmenila každou polhodinkou.

V Mníchove zasadali štyri veľmoci(či bude vojna alebo mier) rozhodujúci mužovia boli : Musolini, Chamberlain, Daladier a Hitler.

Dňa 28.ho septembra 1938.v stredu o 4-5. hodine odpoľudnia oddychlí si mesta, dediny nielen v ohrozenej strednej Európe, ale na celom svete. »Mier zachránený.«

Ale ešte sa tomu nedôverovalo! Lebo prišlo nariadenie okresného úradu, že sa musia odovzdať všetky radiopristroje; a všetky zbrane.

Smutok Slov. národa

Dňa 27.ho septembra 1938. zaplakal Slovenský národ nad stratou svojho vodcu a otca národa; Andreja Hlinku. Jeho pohrabu z našej obcí sa zúčastnilo 20. osôb.

Ktorý sa nemohli zúčastniť jeho pohrabu, sišli sa pri radioprimačoch a zbožne počúvali cirkevné obrady pohrabné. slzy každému hráli v očiach, po ukončení všetci sa poto tychu pomodlili a rozišli sa domov.

Zmena prezidenta

Dňa 5.ho októbra 1938. vzdal sa druhý prezident Česko - slovenskej republiky Dr.Eduard Beneš svojho úradu.

Slovensky prevrat

Dňa 6.ho októbra 1938. K žilinskému manifestu Hlinkovej Slovenskej Ľudovej strany, prípojujú sa všetky politické složky na Slovensku, a vystupujú ako jednoliata jednotka a vynucuju si práva „Autonomiu Slovenska.”

Na to dňa 8.ho októbra 1938. vtiahla slovenska vláda slávnostne do Bratislavy, a vedenie slovenského osúdu, prevzal terajší prezident Dr. Jozef Tiso, s ministrami Matušom Černákom, Dr. Ferd.Durčanskym, Teplanskym, a J. Lichnerom.

Slováci ešte ani neprevzali moc do svojich rúk, a už museli rokovať s Madarskom o zmene hraníc.

Rokovanie započalo sa 9.ho októbra 1938. v Komarne, a už na druhy deň 10.októbra 1938. zastihla Slovensko prvá územná strata: Petržalku, obsadilo Nemecké vojsko.

Zánik Pol. strán

Po prevzatie moci na Slovensku; vláda vydala nariadenie, rozpustenie rôznych politických stran, v našej obci vtedy boli rozpustené komunistická strana, soc. demokratická strana a republikánska strana, všetky tlačiva im boli čestníctvom zhabané. Vedúcym strany sa toto nariadenie nepáčilo, ale nebolo inej pomoci ako poddať sa..

Arbitrážna komisia

Všetko šlo rýchlym tempom, keď prišiel najťažší úder: Viedenské rozhodnutie z 2.ho novembra 1938. ktorým bezmála pól miliona Slovákov odrezane bolo od Slovenského národného tela a najurodnejší kus zeme a prisúdené k Madarsku. Bol to hrozny úder, ale nebolo možno vyhnúť sa mu a nebolo času na plač a nárek.

Dňa 18.ho novembra 1938. bolo v obci manifestačné shromaždenie slovenskej politickej jednoty, shromaždenie zahajil Dp. Alfonz Paulen kaplan r.k. a ďalším rečníkom bol poslanec Štefan Danihel. Shromaždenie sa konalo pred Potr. Družstvom na ulici. Účasť bola veľká prišli zo susedných obcí ľudia, Ralboku, Plav. Podhradia, Plav. Sv. Mikuláša, z Hasprunky, z Plav. Sv. Petra, a z Kuchyne.

Na tomto shromaždení, sidení ľud kričal za nespravodlive prisúdenie bratov Slovákov k Madarsku, volal o nápravu, ale niet inej pomoci ako počuvnuť vyneseny rozsudok velmocí.

Na to dňa 21. novembra 1938. postíhol Slovensko ďalší úder: Odovzdanie Devína Nemecku. Kto vie čo znamená Devín v Slovenskej histórii, pochopí iste aj bolesť Slovenského ľudu nad túto stratou historickej pamiatky Slovenska.

Voľba prezidenta republiky

Dňa 30.ho novembra 1938. bol manifestačne zvolený Dr. Emil Hácha za prezidenta republiky. Následovala rekonštrukcie pražskej a slovenskej vlády. Za namestníka ministerského predsedu v Prahe vymemovaný bol dňa 1. decembra 1938. poslanec Karol Sidor.

Prvý slov. snem

Dňa 18.ho decembra 1938. vyvolený bol prvý slovenský snem. Pri voľbách do snemu bez mála 100% voličov okypteného Slovenska osvedčilo sa za novú vládu a nový režim.

Odovzdaných bolo 1,263.678. hlasov, čo znamenalo, že slovenský snem podľa ústavy bude mať 63. poslancov.

Pohyb obyvateľstva

V roku 1938. bolo v našej obci uzavretých 3. sňatkov, narodilo sa 34. detí, zomrelo 15. osob.

Obecné hospodárstvo

Rozpočet obce

Potreba 100. 473 Ks

Úhrada 39.449 Ks

Schodok 61.024.- Ks

Na úhradu schodku riadného rozpočtu povoľuje sa

príražka od 1.631.¹⁵ Ks dani čínžovej 200%

-II- 17516.²⁵ Ks. všet. priamých daní 250%.

Sčítanie ľudu

Dňa 31.ho decembra 1938. bolo prevedené sčítanie ľudu, prí ktorom napočítane bolo 291. domov, ktorých bolo obývaných 340.rodinami s 1556. obyvateľmi, počet sčítania štátnych, narodnostných a náboženských príslušníkov, bol roztriedení nasledovne:

Počet	
štátnych (krajinských)	narodnostných príslušníkov.
1517. Slovensko.	1539. Slovenská
7. Čechy.	10. Česká
7. Morava.	- Rusinská.
- Podkarpatska Rus.	2. Nemecká.
12. Nemecko.	- Moldavská
5. Mod'arsko.	1. Poľská
3. Poľsko.	4. Židovská.
5. Íné.	-Ciganská

Náboženstvo

<u>Rim. katolikiv. 1529.</u>	<u>Ízraelitov 17.</u>	<u>Evanjelikov 7.</u>
<u>Čsl.0</u>	<u>Česko-bratrska. 3.</u>	<u>Bez vyznanie 0</u>

Toto sčítanie zrobilo veľký ohlas aj v cudzine, lebo vyšlo na javo že jestvuje Slovenský národ, a koľko ho je, tiež aj koľko narodnostných príslušníkov. žije na Slovensku.

-1939-

Počasie

V mesiacoch január a február bolo mimoriadne pekné počasie. Sňah v januári sa náhle roztopil a bolo teplo, koncom februára niektorí roľníci začali siat.

Nato v mesiaci marci začali prebiehať snehové burky, ktoré trvali až cez celý apríl, tiež aj silné pršky.

Historické dni Slovenska

Mesiac marec priniesol Slováckému národu mnohé strasti, ale aj slasti. Začiatkom marca vypísala Slovenská vláda požičku na hospodarsku obrodu krajiny.

Slovenský verejný život zapätý bol úpne do tejto akcie, keď 10. marca obsadili české vojenské a uniformované skupiny Slovensko, pozatraly a odvliekli do českých žalárov mnohých slovenských vedúcich činiteľov.

Po medzi nimi boli najvýznamnejší muži ako : Prof. Vojtech Tuka, Alex Mach, Matuš Černak a mnohí iní. Prezident republiky o polnoci zbavil úradu vládu Dr. Jozefa Tisu, a poveril vedením vládnych vecí ministra Jozefa Slivaka a ministra Pavla Teplanského. Bola to bomba, ktorá nemohla veštit nič dobrého.

V poslednej chvíli vymenovala vládu Karola Sidora v noci 11. marca. Ale všetko bolo márne. Zakerný útok na Slovenskú slobodu znamenal koniec republiky.

Dňa 13. marca 1939. ráno odchodí Dr. Josef Tiso na pozvanie rišského kancelára Adolfa Hitlera do Berlína na poradu. A už 14. marca 1939. bol slovenský snem, vtedy boli aj na slobodu prepustený spomenutý väzňovia.

A tak 14. marca 1939. v 11. hod. 30. min predpoľudním bolo rozhlasom oznamene do celého sveta že Slovensko je samostatným „Slovenským Štátom.“

Príchod Nemeckého vojska

V dňoch od 20. marca 1939 začalo obsadzovať nemecké vojsko jednotlivé význačné vojenské miesta, ako niektoré četnícké stane, taktiež aj vojenské tábore v susednej obci v Plav. Podhradí.

Jazda v pravo

Ako náhle prišlo nemecké vojsko ku nám, ihneď, bolo nariadené „Jazdit v pravo,“ Rechts fahren. Na túto zmenu jazdí ľudia sprvu malú pozornosť venovali, ale až keď sa stalo nešťastie, následkom nesprávneho sa vyhnutia, už si ľudia dávali pozor, a neskôr na to zvykli.

Pri prechádzaní nemeckého vojska cez obec stalo sa nešťastie a síce: Dňa 13ho apríla 1939. Manželka Jána Barteka roboníka č.d. 8. obyvateľa tunajšieho, kopala v záhradke pri hradsej kadí prechádzali vtedy nemecké vojská, 6 ½ročný chlapec menovaného chcel prebehnúť cez hracku na druhú stranu, v tom jelo jedno auto ktoré už nemohlo zastaviť, a srazilo chlapca na zem, takže na mieste bol mrtvy.

Rodičia, za stratené dieťaťa a pohrebné trovy , žiadali nejakú náhradu, ale nedostali žiadnu náhradu, odvolávajú sa nato, že nešťastie sa stalo vinou rodičov, že nedali pozor na dieťa. Až na svedectvo chudoby dostal predsa 500.Ks.

Počas cvičenia nemecké oddiele s tankama narobilí roľníkom mnoho škôd, lebo niektorý šoféri jazdili nie po ceste ale po mimo ciest po poli. Odškodné roľníci nevedeli od koho majú žiadať. To nebolo ako od Česko-slovenskej vojenskej správy, že za bárs ake malicherné škody, dostali niekory aj stonásobne úrodu zaplatiť.

Výmena peňez.

Dnes 23.ho mája 1939. bolo vydane vladné nariadenie že, 5000, 1000, 500. korunové bankovky sa budu meňiť, bez akej koľvek sražky na poštovnom úrade, a dostanu sa druhé, ktoré majú na jednej strane pretlačený nápis : „Slovenský Štát“.

Ľudia pri tejto výmene ukazovali na svetlo koľko peňazí leží mŕtvych po truhlách plesninu páchnutých.

Neskoršie boli vymenené zase 100.korunaky a tiež boli potlačou „Slovenský Štát“, o kratky čas boli stiahnuté 50. korunové bankovky ktoré celkom zrušili.

V mesiaci septembri boli stiahnutie pre 10.Kč. bankovky a vydane nové, taktiež 5 Kč. mince, na miesto tých boli vydané nové, ktoré maju na jednej strane Slovensky erb. t.j. dvojité kríž, a na druhej strane podobiznu Andreja Hlinku.

Mobilizácia

Mesiac september bol zase nemíli pre občianstvo, lebo sa to odbavovalo ako ročné, to strašne slovo t.j. „Mobilizácia“, lenže táto už nebola taká strašlivá ako tie predošlé, už ľud nato trochu navykol už nebolo ani toľko plaču ako pred rokom, lebo to aj prevydalo že to nebude tak hrozné.

Vojáci boli povolaní svolavácíma lístkami, do roku 38. ktorý boli po 4 -5. týždňoch prepustený domov.

Z našej obcí bolo narukovaných 75 vojakov k službe a 10. koní.

Nedostatky

Prvé nedostatky čo sa dostali do našej obci bol fajkový tabák, bolo to šomránia od tuhých fajčiarov, že čo budu robiť keď ani toho fajčenia nebude. Niektory fajčiarí chodili ako keby im rodina vymrela, zadúbení, ništ ho netešilo. Za to ale ich ženíčky boli rádí, že toho tabábku naní, aspoň im nerobia toľko špiny v dome. Niektory tuhy fajčiarí sa vyslovíli, že keď neni tabáku nemosí byt ani inšie.

A veru o krátky čas prišiel rad aj na iné vecí, a čo boli prednejšie ako tabák; boli to masť, soľ, petrolej a mydlo, tabáku už bolo na dostač. Ale čo, stým sa nedalo zapražiť, ani osoliť, lebo svietit a šatí oprat.

Neskoršie začali stúpať ceni aj šatstva a obuví. Pri príchode nemeckého vojska ku nám, bolo mnoho vecí vojskom vykúpené, vojáci kupovali šatstvo obuv čo vydeli že je unás k dostaniu, lebo nemecka marka mala 10. krat väčšiu hodnotu ako naša koruna.

Obchodníci sprvu mислеli že dobre zarábaju, ale keď sa tovar minul, a druhy nebolo možno objednať, vtedy sa vydelo že čo sa vlastne malo predať, a nechať pre tunajšie obyvatelstvo.

Ceny

Najviac postúpili ceni strížného tovaru, ako 1.metr. látky ktory pred pol rokom stál 3. -4.Ks teráz stojí 1.mt. 13.Ks.ponožky prv 3.50.Ks teráz 7.Ks.mužská košela prv 12.Ks teráz 30.Ks. ručnykí štrikovance prv 115.Ks. teráz 180.Ks. mužsky oblek prv 300.Ks. teráz 800.Ks. Obuv 1. pár vysokých botu prv 120.Ks teráz 350.- 400.Ks

Potravné články ako masť, prv stála 1.kg. 10-12.Ks teráz 18 -20.Ks. ani nebolo k dostaniu. Ďalej cudzozemské plodiny ako ryža, káva, bola veľmy drahé.

Naproti tomu zemedel'ské výrobky ostali v cene starej. Najviac trpelo roľníctvo týmto, hovadzí dobytok ostal v cene ako prv ba ešte nižšej. Krmny dobytok hovadzí prv stál 1.kilogram 4-5.Ks teráz 3-4. Ks. Veru ťažko je roľníkovy viac členovú rodinu obšaťit a obut na zimu.

Pohyb obyvateľstva

V tomto roku bolo uzavretých 9. sňatkov, narodilo 39. detí, zomrelo 13 osob.

Úroda

V tomto roku následkom dlho trvajúcich jarných dážďov, pôda bola uliatá ako cement, nato v letných mesiacoch bolo sucho, takže siatiny zaschli. Urodilo sa na 1. kat. jut. 4-5q raží, žita menej, jačmeňa asi 4.q. ten bol veľmi slabý. U okopanín to bolo tiež slabé, zvlášť repa.

Cez leto sa rozmnožilo spústa miší, ktoré sa dali do repí, zemiakov, ba aj kukurice, mnoho skazili, repa bola až na 30 % zničená.

Obilie na jeseň zasiate bolo veľmi poškodené, až na 40 % niektorí roľníci museli poznovu siat. Zemiaky sadené na jar zhnili, sadil sa znovu, ktoré sa v jaseň o neskoršie vyberali, ale jesenné pršky zase poškodili ich a mnoho s ných zhnilo. Skory mráz poškodil kukuricu ktorá ešte nebola suchá. Ďalej krma t.j. ďateľni a otavy následkom dlho trvajúcich dažďov skosene zhnili. V tomto roku veru bola úroda veľmi slabá.

Obecné hospodarstvo

Rozpočet obce 1939

Potreba 103. 246. Kčs

Úhrada 46.344.- Kčs

Schodok 56.902.- Kčs

Na úhradu schodku riadneho rozpočtu povoľuje sa príražka

od 1.850.- 45. Ks dani čínžovej 200%

od 16.837.70. Ks. všet. priamých daní 250%.